

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Liet izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 39.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 18. februarja 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Celjska „slovenska“ gimnazija.

Konec.

Njeni nedostatki.

a) Poslopje.

Zavod je začasno nastanjen v za-
sebnem poslopju, ki ni bilo nikdar zi-
dano v šolske namene, torej jim tudi
v skromni meri ne more ustrezati. Po-
sebnost hodniki so tako ozki (1'25 m),
da bi pomenili v slučaju kake nezgode
resno nevarnost. Manjka pa tudi pri-
merne vrta, kamor bi se lahko v
odmorih dijaki podali. — Zato je
vlada že leta 1902. postavila v pro-
račun kot prvi obrok 5000 kron, da
se zgradi za gimnazijo novo poslopje.
Primerna stavbišča so na razpolago.

b) Njena nepopolnost.

„Slovenska“ gimnazija je še vedno
omejena na štiri nižje razrede, dasi-
ravno so že davno vsi pogoji dani, da
se izpopolni v višjo gimnazijo. Učenci
morajo sedaj po dovršenem četrtem
razredu prestopiti na tuj zavod, v nove
razmere, pod neznan profesorje. Vsak
tak prestop je združen za učence z
raznimi težkočami. Zato dajo mnogi
starši svoje sinove raje kar sprva v
Maribor ali na Kranjsko, kjer so po-
polni zavodi. Sploh se nepopolni zavodi
niso obnesli, ker se ne morejo naravno
razvijati; zato se opaža povsod želja
po izpopolnitvi, kar vlada sama pod-
pira. Tako so se v zadnjem času izpo-
polnili zavodi v Ptuj, Ljubljani, Ko-
čevju, Idriji. Dandanes sploh ni v celi
Avstriji niti enega nepopolnega zavoda,
samo „slovenska“ gimnazija v Celju
tvori zopet žalostno izjemo.

c) Narodnostne razmere na višji gimnaziji.

Dasiravno četrtošolci „slovenske“
gimnazije navadno vstopajo v tukajšnjo
višjo gimnazijo, ker je to še z najmanj
stroški združeno, vendar je postala

celjska višja gimnazija popolnoma
nemški zavod, na katerem se slovenski
dijaki ne morejo nikdar čutiti domače.
Ne le, da je učni jezik v vseh pred-
metih nemški, so tudi profesorji Nemci.
Edino veroučitelj in profesor slovenščine
sta Slovenca, ker se ni moglo Nemcev
dobiti. Kakor hitro je katero profesor-
sko mesto izpraznjeno, se je v mnogih
slučajih, ne da bi se bilo mesto po-
stavno razpisalo, takoj nastavilo nem-
škega profesorja, tako da slovenski
profesorji niti prilike niso imeli se za
kakšno mesto potegovati. Zato se ču-
tijo tudi nemški dijaki na zavodu kot
gospodarji nasproti „parazitom“, kakor
imenuje celjska „Deutsche Wacht“ slo-
venske višješolce, katerim skušajo celo
brani, da bi se razgovarjali v svojem
materinem jeziku. Sploh so razmere
med nemškimi in slovenskimi dijaki
vedno napete, o kaki kolegijalnosti ni
niti govora, narodnostni prepri se za-
naša že v mlada srca ter rodi mržnjo
in sovraštvo do druge narodnosti.

Vsemu temu se da odpomoči le s
tem, da se sedanja nižja gimnazija iz-
popolni v višjo.

č) Pomanjkanje pravega vodstva.

Vzgojne in didaktične (ukoslovne)
zadeve „slovenske“ gimnazije vodi pro-
fesor, ki je obenem vodja, vrhovno vod-
stvo, posebno upravne in osebne za-
deve pa so v rokah ravnatelja nemške
gimnazije! Takšna delitev uradnih po-
slov ne more biti nobenemu zavodu
uspešna, ker se delokrog obeh pred-
stojnikov ne da strogo odmeriti. Takšno
razmerje slabo vpliva ne le na dijake
ki se v slučaju nepopolne rešitve kak-
šne njihove želje zatečejo k nemškemu
ravnateljstvu, tudi profesorjem ne more
biti prijetno, da imajo namesto enega
dva predstojnika, ki jim oba pišeta kva-
lifikacijo. Nadalje je vrhovni ravnatelj
„slovenske“ gimnazije trd Nemec, ki se
pri pogovoru z dijaki nižjih razredov,

kateri še ne znajo dovolj nemški, več-
krat poslužuje šolskega sluga kot tol-
mača! Čutil bi se žaljenega, ko bi mu
kdo hotel odrekati nemško mišljenje,
nikdar še ni javne povzdignil svojega
glasu, da bi svoje nemške someščane
skušal prepričati o upravičenosti ob-
stoja in izpopolnitve njemu v skrb izro-
čene „slovenske“ gimnazije.

d) Učni jezik.

Učni jezik je le v štirih predme-
tih (veronk, latinščina, slovenščina, ma-
tematika) slovenski, povsod drugod je
že od začetka nemški. To je proti vsem
pravilom vzgojeslovja, ki zahteva za
vsak uspešen pouk le materinščino kot
učni jezik. S tem, da se poučuje na-
ravoslovje in zemljepis že v prvem raz-
redu v nemškem jeziku, se dela učen-
cem, ki še dovolj nemški ne znajo, ve-
likanske težave, saj so knjige pisane
za učence, katerim je nemščina mate-
rin jezik. Da bi se pa pri vzprejemnih
izpitih zahtevalo od slovenskih učencev
še znanje nemščine, to bi bila veli-
kanska krivica, ko zadostuje nemškim
učencem samo eden jezik. Sicer pa je
v tako nežni mladosti znanje dveh je-
zikov mogoče le v najugodnejših slu-
čajih.

Če se je na Kranjskem, kjer sta-
nujejo isti Slovenci z istim jezikom in
z isto omiko kakor na Štajerskem, uve-
del in že toliko let obnesel izključno
slovenski jezik, je to mogoče in edino
primerno tudi za celjsko Slovence nam-
enjeno gimnazijo. Da bi se dijaki ne
naučili tudi nemščine, tega se ni bati.

e) Provizoričnost.

Dasiravno stoji imenovana gimna-
zija že 14. leto, še vendar ni stalna,
temveč še vedno visi takorekoč v zraku.
V tem oziru je zopet edina izjema v
celi Avstriji! Tudi z učiteljskim zborom
je stvar čudna. Trije so dodeljeni v
službovanje: eden iz Kopra, eden iz
Kočevja, eden iz Maribora. Nikdo ne

ve, na koliko časa. Tudi ostalih treh
pravno stališče je nejasno. Ta negoto-
vost ne more dobrodejno vplivati,
namreč ovira njen naravni razvoj.
Iz tega vzroka je dijaška kuhinja za-
časno nastanjena v gostilni, zato se
tudi dijaški dom, za katerega se je že
mnogo denarja nabralo, še ni mogel
postaviti.

f) Parlamentarne ovire.

Vlada se pri rešitvi celjskega gim-
nazijskega vprašanja sklicuje na parla-
mentarne težkoče, dasi je ravno v
zadnjem času brez parlamenta uprav-
nim potom ustvarila popolno nemško
gimnazijo v Ljubljani, dasi je nedavno
na isti način izpopolnila kočevsko gim-
nazijo, ki je štela komaj kakih 100
učencev, dočim bi v Celju slovenska
višja gimnazija že sedaj štela (po zad-
njem izveštvju) $177 + 93 = 270$
učencev!

Iz vsega navedenega se vidi, da
tvori slovenska gimnazija v Celju
povsod izjemo, in sicer, kakor Slovenci
žalibog morajo misliti, edino iz tega
vzroka, ker je namenjena — Slo-
vencem.

Politična kronika.

b Dr. Šusteršič o jugoslovanskem
ministru-rojaku. Vsi listi prinašajo neko
izjavo načelnika S. L. S., v kateri
pravi, da so vse diskusije o jugoslo-
vanskem ministru-rojaku v tem trenutku
odveč, ker to vprašanje še ni dozorelo.
Ko bode dozorelo, rešeno bode na kom-
petentnem mestu, t. j. v Narodni zvezi.
Dr. Šusteršič je osebno proti insti-
tuciji ministrov-rojakov, kar je do-
kazal že s tem, da je glasoval za dr.
Benkovičev nujni predlog ter upa, da
bode njegovo mnenje sprejela in odo-
brila večina Narodne zveze. Sicer pa na-
daljuje dr. Šusteršič, ne gre sedaj za
načelno vprašanje, temveč za vprašanje
o politični smotrenosti te in-

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Četki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalja.

Gospod Brouček je dal roko na
čelo, glava se mu je zasukala kakor
v omedlevici. Hiša „pri kolesu“ — „pri
prstanu“ — Tynska cerkev — bogve
če pride tod še na Staromestni trg...

Na ulici poleg cerkve se je skoro
opotekel. Postranski portal je dokazoval
identičnost, čeprav je bil nov, kot
ravnokar zgrajen, brez napake in
presledkov v prebogatem vencu okrasov,
ornamentalnih in figuralnih v svojem
nežnem, čistem izdelku, ki je bil kakor
iz sladkorja. Na desni je našel isto
ozko ulico ki vodi h Kozji ulici in
Dolgi cesti. Pa je šel po tej strani
mimo hiše z neznanim znamenjem: z
veliko, sedmerobarvno mavrico; toda
sedaj — o Bog! Da, to je Staromestni
trg in ko bi o tem dvomil, ta znana

ogelna hiša Tynske ulice z velikim
belim zvonom, bi ga prepričala popol-
noma.

Pogled na Staromestni trg bi mo-
gel pač vzbuditi dvome. Hiše so bile
ravno tako čudne kakor te, ki jih je
dosedaj videl; res, bile so še bogatejše
balkonov, stolpičev, pestrega slikanja
in raznovrstnih okrasov; v sredi ni
stal znani Marijni steber, toda za to
se je dvigal na severni strani trga
nekak oder z velikim kolom, kateremu
je bilo pridano železno kolo in s ka-
terega je visel nekak raztrgan, pisan
prapor; oba Tynska stolpa sta sicer
gledala na trg čez hiše, stoječe pred
cerkvijo, toda bila sta pravzaprav le
dva vel kanska stebra, ker so jima
manjkala gorenja dela in strehi. Na
drugi strani pa se je vzpenjal stolp
mestne hiše — s pač malo drugačnim
temenom — že v polni slavi in z
okrašeno balkonovo kapelico. Mestna
hiša je imela seveda popolnoma dru-
gačno podobo in namesto njenega no-
vejšega dela z balkonom, so stale prav
do ulice, poleg sedanje Krönovske

hiše, še tri hiše; pod mestno in pod
sosednimi hišami je držal obokan hodnik,
kjer je bilo videti zgradbe in kleti
nekakih prodajalnic; toda v glavnih
obrisih se je strinjala lega, razmerje,
uredba trga in situacija ulic, vanj se
končujočih popolnoma s sliko sedanjega
Staromestnega trga, tako da ni mogel
gospod Brouček, glede na vsa prejšnja
opazovanja, več dvomiti o podobnosti.

Potr se je zgrudil na kamenit
sedež pod obokanim stebrom ogelne
hiše pred Tynsko cerkvijo, nasproti
hiši „pri belem zvonu“. Morda se je
tudi namenom zatekel v to skrivališče;
toda v kljub temu, da se je ravnokar
razsvetilo zgodnje julijsko jutro, so se
že pokazali tapatam ljudje v živopisa-
nem, starodavnem kroju. Na trgu in
pred mestno hišo je stala truma oboro-
žencev, ki ni napravila na gospoda
Broučka nič boljšega vtisa kakor straža
pri vratih.

„Torej vendar“, je premišljeval
ubogi gospod Brouček, „vendar! Je to
nemogoče — toda je vseeno! Ako o
tem premišlujem, čudo, da mi glava

ne poč. Ampak kar moje zdrave oči
vidijo, kar morem otipati z roko, temu
moram vendar verjeti. Sem torej na-
enkrat za par sto let zadaj. Gledam
hiše, ki v resnici že davno ne stoje,
sedim na sedežu, o katerem dobro vem,
da ni na tem mestu o njem ne duha
ne sluha, sem med ljudmi, ki so se v
resnici že davno spremenili v prah in
pepel in ki se vendar sprehajajo tamle
živi in zdravi v svojih, že davno raz-
palih in strohnelih oblekah. In jaz
sam, ako bi bilo sedaj res leto štirinajst-
sto četrto, ne morem biti živ, ker se
narodim šele čez štiristo in še več let
— in vendar cutim, da sem živ, toda
vem tudi s popolno gotovostjo, da
sem sedel včeraj, dne 12. julija 1888.
pri Würflu. Vsled te mešanice bi človek
res zblaznil. Toda — morda sem zares
blazen. Morda živim in sem živel ne-
prenehoma za Žižkovih časov in sem
imel pri tem fiksno idejo, vsled katere
sem obdolžil nedavno onega človeka s
svetiljko, ne, obratno: imel sem fiksno
idejo, da živim za petsto let pozneje.
In moj dom je bila le prikazen, moja

stitucije. O tem razpravljati, je sedaj nesmoteno, ker vprašanje še ni dozorelo. Tako Šusteršič. K temu dodajemo le to, da tudi mi dobro vemo, da ni vprašanje še tako dozorelo, da bi naj že jutri ali v najbližjih dneh kdo vstopil v drugi Bienenrothov kabinet; gotovo pa je, da se pogaja Bienenroth s strankami, da bi omogočil delo v češkem deželnem zboru in v parlamentu in na temelju eventualno doseženega sporazumljenja rekonstruiral ali parlamentariziral svoj kabinet. Za to eventualnost se pa treba pripraviti, da nas ne bo zopet nov politični položaj iznenadil in našel kot vedno nepripravljene. Gotovo je, da bi v tem slučaju ministra-rojaka lahko dobili — dr. Šusteršiču in njegovim vernim pa to ni prav — zakaj, to je tajnost — in da bi to svojo muho udeležil in zaprečil eventualno imenovanje jugoslovanskega ministra-rojaka, je lanciral idejo, da mora Jugoslovanci dobiti kako resortno ministerstvo, na katerem bode baje z večjim uspehom branil naše narodne in gospodarske koristi! Recimo, da bi nam kak ministerski predsednik res ponudil resortnega ministra. Ponudil bi nam pač tak resort, ki ima za vse druge močnejše politične skupine najmanj važnosti in to bi bilo poljedelsko ministerstvo, ki razpolaga skupno s 15 milijoni na leto! Kako bi tak resortni minister mogel braniti naše politične koristi, kako vplivati na imenovanja uradnikov v drugih strokah državne uprave, nam ni prav jasno. Minister-rojak pa ima v prvi vrsti nalogo, zastopati naše narodne koristi v vseh strokah državne uprave in kontrolirati v tem oziru delovanje svojih resortnih kolegov! Tega bi resortni minister ne mogel, ker bi ga vsak minister takoj zavrnil, rekoč: ti se brigaj za svoj resort in pusti mene v miru. Toliko za danes, da bodo naši čitatelji vedeli, kako naj presojujejo najnovejšo politično modrost nezmotljivih diplomatov S. L. S. in Kmečke zveze.

b Vnanji položaj naše države se je, kakor „Diplomatische Korresp.“ poroča, zelo poostiril. V treh do šestih tednih je pričakovati na južnovzhodni meji monarhijske resne dogodke. Vlada hoče biti na vse pripravljena. Minister vnanjih reči in skupni vojni minister si želita, da bi se parlamentarnim potom spravilo vse na čisto, da bi se čim prej sklical parlament in tudi delegacije, v katerih bi vnanji minister pojasnil položaj, vojni minister bo pa zahteval

gospodinja prikazen, Würfel prikazen, vse, vse gola fantazija mojih bolnih možganov, iz katere mi postaja šele sedaj vse jasno. Toda to vse je zopet goli nesmisel. Saj imam vendar tukajle na sebi suknjo od Nerada, tukaj je njegova firma — in Nerad vendar ni husit; tule v žepu imam listek električne železnice — in električni voz imamo v Pragi šele — pravzaprav smo ga imeli šele — v resnici ga bomo imeli — — Hudiča, da bi že do tega — —!

In gospod Bronček se je bil v obupni jezi s pestmi po čelu, smejal se je krčevito in se je res delal, kot bi bil norec.

In ni čuda: Saj se avtorju samemu vrti v glavi od te mešanice časov in njegov duh gleda boječe naproti sledečim poglavjem, kjer bode moral plesati ples med sedanjostjo in preteklostjo, v katerem ga bodo obli-vale krvave srage. O, bodite usmiljeni takrat, vi gospodje, ki smatrate češkega pisatelja za ubogega razbojnika na sramotnem odru, na katerega sme metati vsak zabavljice in blato v zabavo občinstva, ki si navadno misli: Prav mu — kaj pa piše!

Dalje prihodnjik.

270 milijonov izrednega kredita za vojne priprave. Hujšakom se je torej posrečilo zanetiti v toliki meri bojno razpoloženje, v toliki meri, da stojimo v resnici, če ne pred vojsko, ki nam ne more prinesiti nikakih koristi, pa prav gotovo pred ogromnimi izdajami za vojne priprave. Danes je sklican izreden ministerski svet, ki se bode pečal s tem vprašanjem in kar je z njim v zvezi.

v „Slovanska združitev“ se bo imenovala enotna organizacija vseh čeških obeh jugoslov. in starorusinskega kluba. Novi klub bo štel 125 članov in je torej sedaj najštevilnejša parlamentarna organizacija v drž. zboru. Pravila katera je sestavil dr. Šusteršič, so bila soglasno sprejeta. Izvršev. odbor in parlamentarna komisija štejeta po 16 članov. V parlamentarni komisiji imata „Zveza južnih Slovanov“ in „Slovenski klub“ po 2 zastopnika. Novi klub je posledica pogajanj med imenovanimi klubi, katera so se vršila te dni na Dunaju. Radovedni smo, kaj prinese nam Slovincem? Ali bomo pa zopet šli za Čeha po kostanj v žrjavico?

v Preganjanje čeških radikalcev. Češki poslanci so v zadnjem posvetovanju z baronom Bienenrothom načelniku vlade očitali, da je preganjanje čeških radikalcev skrajno nesrečno in nepolitično početje, ker s tem dela reklamo stranki, katere delovanje je naperjeno v prvi vrsti ne proti vladi in nje sistem ampak proti drugim češkim strankam. Hišne preiskave se nadaljujejo v Pragi in po deželi, razburjenost vsled tega raste po celi deželi. Ta čin „močne“ vlade zopet kaže, kako skrajno nespreten politik je baron Bienenroth, ki si brez potrebe vstvarja dan na dan nove neprilike in zapreke mirnemu parlamentarnemu delovanju. Češki radikali bodo sedaj kot mučeniki nastopali in s svojim mučeništvom opravičevali in utemeljevali vse, karkoli bodo storili, da onemogočijo delovanje parlamenta in češkega deželnega zbora.

Dnevna kronika.

b Obletnice danes 18. februarja: 1646 umrl Martin Luther v Eislebnu. — 1587 usmrčena Marija Stuart. — 1814 Napoleon premaga Schwarzenberga pri Montereau. — 1853 Jožef Libeny napade zavrtno cesarja Franca Jožefa I.

b Nemški bratje med seboj. „M. Z.“ se repenči nad onimi nemškimi listi in strankinimi „direktorji“, ki danes delajo kislé obraze radi imenovanja Stürgkhovega in Hohenburgerjevega, zato ker sami niso bili povabljeni k skledi. Objednem strupeno napada dr. Derschatto, češ, da se je pod njim „slaviziralo“. Do S. in H. ima list mnogo zaupanja. — Tem manj ga moramo imeti mi spodnještajerski Slovenci, posebno glede Stürgkha. Naj si naši politiki to zapomnijo!

b Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Pripravljalni odbor za „Društvo jugoslov. žel. uradnikov“ je 5. januarja t. l. predložil društvena pravila c. kr. ministerstvu za notranje zadeve v potrjenje. Ker ni bilo od vlade proti osnovanju društva nikakega ugovora, obstoji po društvenem zakonu št. 134 od l. 1867, „D. j. ž. u.“ od 5. februarja t. l. Društvene agende opravlja pripravljalni odbor do l. občnega zbora, ki se vrši dne 7. marca t. l. popoldne v Trstu.

To društvo, katerega sedež je v začetku v Trstu, bo imelo svoj delokrog v vseh jugoslovanskih deželah, zastopanih v drž. zboru.

Kot narodno-stanovska organizacija bo „D. j. ž. u.“ zastopalo ne le stanovske interese žel. uradništva, ampak bo tudi branilo narodne pravice

svojih članov — posredno tedaj pravice naroda — obeta torej postati važen in močan faktor v našem narodnem gibanju.

Na pustno nedeljo vsi na veliko sokolsko maškarado v celjskem Narodnem domu.

Štajerske novice.

v Kmečko zavarovanje za starost in onemoglost. Piše nam somišljenik z dežele: Vlada je že izgotovila in predložila zakonski načrt kmečkega zavarovanja za starost in onemoglost. Ta načrt je sicer za kmete in posle jako težko sprejemljiv, ker so tarife previsoki in bi kmetje oziroma kmečki posli iste težko plačevali; vendar pa je vlada ta načrt predložila in se vidi, da namerava za kmeta nekaj storiti. Kmečki klerikalni poslanci, ki baje za kmeta vse storijo in za njega kar gorijo in so nam kot kandidatje vse mogoče obljubljali, se bojijo kakor se iz njih časopisov razvidi, da bi se kmetu malo bolje godilo. Ker so sedanje premije nesprenjlive, so postavili zavrge in že vpijejo, da zavarovanje ni za kmeta, da je predrago itd. Kranjski klerikalni dnevnik pravi, da hočejo poslanci kmeta samega slišati, kaj o zavarovanju meni. Nerazsodnemu ljudstvu, ki na te shode pride, se nekaj peska v oči vrže, pa se ne upa duhovnikom zameriti in bode gotovo proti glasovalo. To se je že v Slivnici, okraj Šmarje, zgodilo. Gospodje poslanci! Delajte na to, da se predlog zavarovanja popravi, tarife znižajo tako, da bode zavarovanje kmetov in poslov omogočeno. Ko se je šlo pred tremi leti za zvišanje plač duhovnikom in je to državo 9 milijonov stalo, tedaj so si duhovniki vedeli pomagati; ravno tako so delali za svoje žepe, ko je baron Beck avstro-ogrsko nagodbo moral pod streho imeti, akoravno je bil ta korak duhovniških poslancev za kmeta skrajno škodljiv. Da bi pa bili duhovniki za korist kmetov delali, še pa nismo slišali. Sedaj se pobrigajte za kmeta, čegar zastopniki ste, sicer vas zadene ne samo prokletstvo, temuč tudi nezaupanje. (Priobčujemo to pametno mnenje odličnega kmetovalca, katero kaže, kaj kmetje o zavarovanju in posledicah nagodbe z Ogrsko sodijo. Ljubo nam bode, ako se oglašijo še drugi naši somišljeniki.)

d Seja izvršev. odbora Narodne stranke se ne vrši danes, temveč v soboto zvečer.

d „Tako delajo vsi fini ljudje!“ Preteklo soboto je prišel mlad dečko k tukajšnjemu čevljarju gosp. U. in mu rekel, da se piše Blumauer, da stanuje v Hermanovih ul. št. 6 in da bi rad imel par čevljev s številko 42. Ker čevljar te številke ni imel, pač pa št. 40, je fant izjavil, da jih bo vzel za brata seboj, da pa potem pride nazaj. Preteklo je nekaj časa in ker fanta ni bilo nazaj, je šel g. U. vprašat v Herm. ul. št. 6 po fantu. Tam so mu seveda povedali, da o kakem Blumauerju ni sluha ne duha. Potem je obrtnik uvidel, da je nasedel goljufu. Fant je medtem na enak način še izvalil trgovcu g. K. 3 ročne kovčge, pri krojaču Mastnaku en površnik, potem pa še pri drugih obrtnikih en klobuk in še en par čevljev. G. U. je šel med tem na kolodvor in obvestil vratarja in policijo o premetenem tičku, kateri je res prišel k brzovlaku od Rebenška, v vsaki roki en kovčeg, tretjega je pri R. zastavil, in površnik vržen čez ramo. Seveda so ga prijeli in gnali na magistrat. Tam so se pa začeli čudeži. Pri preiskavi se je zvedelo, da je fant sin

višjega, v nemškonskacijonalnih krogih dobro znanega finančnega uradnika v Gradcu. Našli so pri njem 12 ali 14 zastavnih listov, glasečih se na samataja imena. Ko so ga vprašali, kako to, je rekel, da „tako delajo vsi fini ljudje“. Fant ima očitno mnogo talenta za nemškonskacijonalnega visokosolca! Ob priliki kakih demonstracij bi si gotovo pridobil za povečanje nemškega posestnega stanja po slavni ptujskih vzgledih neprecenljivih zaslug! Kaj mislite, kaj je storil naš veliki jurist dr. Ambrožič, ko je slišal celo stvar? Obrtnikom je dejal, naj se potolažijo, češ da fant še ni 14 let star kar pa se prizadetim ni zdelo verjetno), da so itak dobili svoje stvari nazaj itd., naj tedaj celo zadevo pustite. Fantiča pa je poslal v oskrbovalno vzprejetišče, kjer se je pokrepčal za prestani strah z guljažem in čakal dva dni na svojega očeta, kateri ga je odpeljal s seboj v Gradec, ne da bi se niti opravičil pri oškodovanih obrtnikih. Ali bi dr. Ambrožič tako kulantno postopal, ako bi bil ta mnogo obetajoči mladi Nemec slučajno sin kakega delavca ali celo Slovenca?

b Jezikovne razmere pri naših železnicah. Hočem obrniti pozornost na one za nas toli škodljive razmere, katerih ne bi smelo nikdar pozabiti naše zastopstvo v parlamentu in v prvi vrsti ne naše občine, to so razmere pri prometnih zvezah, pri nas pri železnicah. Ravno pri teh nam kaže vlada, za kakimi cilji stremi. S tem, da nam nastavlja pri železnicah nemško uradništvo, s tem, da nam na štacijah niti ne privoščijo dvojezičnih napisov, kaže, da je sužnja onega vsenemškega gibanja in zagovornica onih vsenemških teženj, katerih edini cilj je germanizacija naše zemlje. Kot vzgled omenjam samo državno progo Celje-Spodnji Dravograd. Del te proge Velenje-Spodnji Dravograd je bil že od začetka sem dvojezičen (so sicer tudi tukaj pomanjkljaji glede uradništva in glede napisov samih na štacijah kot: Otišnikov hrib, Dravograd in Slov. Gradec — mesto.) Upali smo, da bode dala naša vlada pri podržavljenju proge Celje-Velenje privatni Južni železnici in deželnim železnicam dober vzgled in da bode popravila, kar je bilo poprej zamujeno s tem, da ojači slovensko uradniško oboje in da nadomesti samonemške napise na štacijah vsaj z nemško-slovenskimi. Kaj še! Proga Celje-Velenje je ostala kot poprej nemška, vsiljuje se nam nemško uradništvo, kondukerji nočejo znati slovenski! Kratkotamo, razmere so se na tej državni progi tako poslabšale, da so za narodnega Slovenca direktno neznosne.

Da s tem germanizujočim sistemom pri železnicah, posebno pri naši državni železnici ne sme več iti naprej, je samoobsebi umevno. G. državni poslanec Roblek je napravil že glede tega interpelacijo, ki je vzbudila precej krika med Nemci. Treba je, da izpolnijo njegovo delo slov. občine po Sav. dolini.

Slovenske občine, vzbudite se, zahtevajte na štacijah slovensko uradništvo in dvojezično upravo! Protestirajte proti zapostavljanju našega jezika na progi državne železnice Celje-Velenje! Storite to druga za drugo in uspeh bo na naši strani. Sramota zares, da se blišče na štacijah izključno slovenske Savinske doline samonemški napisi. Upajmo, da niso te besede bob ob steno!

d Čč. šolske sestre v Celju prosimo, da bi dale nad svojo slov. samostansko šolo napraviti slovenski napis. Kolikokrat povprašujejo tujci, prihajajoči v Celje, kje da je slov. dekliška šola. Pokažimo povsod naše slovensko lice!

d Nad vratmi tukajšnje okoliške deške šole se blišči dvojezični (!) napis: „Ljudska šola okolice celjske — Volksschule Umgebung Cilli“ Dovolj sramotilno, če je na slovenski ljudski šoli, tudi nemški napis. Ako je dovoljeno Nemcem v popolnoma slovenskih mestih imeti samonemške napise na svojih šolah, ga lahko tudi mi na popolnoma slovenskem ozemlju imamo. Zahtevamo takoj odstranitev žaljivega dvojezičnega napisa in nadomestitev njega s samoslovenskim!

b Iz Vojnika nam pišejo: Veliko zabave nam je delal dopis o obnem zboru nemškega čebelarstva društva v Vojniku, priobčen v nemških listih. (Celjska „vahtarica“ ga je priobčila včeraj.) Obljubljajo se namreč panji posameznim članom — a v društvu sede skoraj sami „čebelarji“ brez čebel. Od kod bodo neki vzeli te panje? Človek bi kmalu zamenjal Vojnik z Vržejem.

d Dr. Benkovič se pere. Z ozirom na našo notico „Dr. Benkovič in dr. Korošec sta izprosila „cenejšje setvine“, nam pošilja dr. Benkovič sledeči popravek: „Ni res, da sem šel na led nevednim uradnikom pri graški namestnji radi „cenejših“ setvin. Ni res, da sem razpošiljal županstvom svojega volilnega okraja pole, katere naj bi župani takoj izpolnili, da se bodo dobile „cenejšje“ setvine; talje ni res, da v dopisu dostavljam, da sem to „dobroto“ izprosil same za svoj volilni okraj; pač pa sem županstvom sodnih okrajev Laški trg, Kozje, Rogatec, Šmarje in Sevnica razposlal prošnje, katere naj bi župani takoj izpolnili, da bi najbolj potrebni posestniki, katerim vsled hribovitosti kraja, vsled oddaljenosti od železnice in radi velike bede ni bilo mogoče sena in slame si po znižani ceni nabaviti in ki so živino že razprodali, dobili državno podporo v obliki živeža (krompirja, koruze, žita itd.) ter denarje v smislu od mene predlagane resolucije, sklenjene v poslanski zbornici državnega zbora v seji dne 19. grudnia 1908. Ni res, da sem cene setvin, katere je namestnija nastavila, izprosil jaz „kmečki“ poslanec; pač pa je namestnija te cene brez moje vednosti nastavila.“ — Ker se da z glasovitim § 19 vse na svetu popraviti, se bomo o stvari še natančneje informirali in g. poslancu z originalom dotičnega oklica postregli.

d Značajan duhovnik. Iz Ptujja se nam o zadevi p. Šedivyja še piše: V slovenski ljudski šoli ptujške okolice začelo se je od gotove strani agitirati — med otroki!! — da bi pristopili k Marijini družbi. Katehet na tej šoli g. M. P. Alojzij Šedivy posvaril je deco, naj ne pristopa k družbi, ker ta ni za otroke pod 14. leti. Opozoril je na učiteljski konferenci dne 3. t. m. tudi ostalo učiteljstvo na to agitacijo in na § 78 š. r., po katerem je zabranjeno, da bi bili otroki člani kakoršnihkoli društev ali da bi se udeleževali kakih zborovanj. Žalibog pa se nahaja med učiteljstvom narodne šole v ptujski okolici oseba, ki ima tako dobro zvezo z župnikom in predstojnikom tukajšnjih pp. minoritov, da mu je mogla še isti dan poročati o dogodkih na konferenci. Gdč. učiteljica T. se ni brigala za uradno tajnost, g. župnik pa tudi ni bil v spovednici z njo, da bi mu bil vezal usta in roke spovedni pečat, in je že 4. t. m. skrajno nekolegijalno nastopil proti katehetu g. Šedivyju. Dne 6. t. m. je pa prišla med kosilom — naročena (?) — deputacija „Marijinih devic“, da bi se pritožila, ker se ji krati pravica nemoteno agitirati med šolskimi otroki. Ko je slišal g. župnik, zakaj se gre, ni zaslišal niti „Mari-

jinih devic“, ni odredil nikake preiskave, ampak kar pri juhi je pokazal svojo višjo moč in suspendiral kratkoma med obedom g. Šedivyja od katehetstva na okoliški šoli. G. Šedivyju se je zdelo spočetka, da te moderne, salomonske razsodbe ni vzeti resno in je vprašal g. župnika, ako vzdrži svoj „pravorek“. Ko je ta pritrdil, je gosp. Šedivy mirno vstal in še isti dan naznanil svoj izstop iz reda. Med Slovenci Ptujja in okolice in posebno med učiteljstvom je vzbudilo postopanje učiteljice T. in župnika Vaupotiča veliko ogorčenje, to tem bolj, ker je bil g. Šedivy v vseh krogih najbolj priljubljen. On je bil ne samo dober učitelj, temveč je tudi stremel za tem, da bi nastali med učiteljstvom in duhovništvom prijateljski odnosi. Tudi sicer je bil dober družabnik in da se je priredil po dolgem času v Ptujju decembra lanskega leta zares umetniški koncert, je bila edino njegova zasluga. Kako je bil priljubljen povsod, priča najbolj dejstvo, da so bili otroci kar izven sebe od žalosti, ko je odhajal in da se je zbrala dne 14. t. m. mnogoštevilna narodna družba iz Ptujja in okolice pri njegovi odhodnici, kjer je bil refren mnogoštevilnih napitnic: Da bi mu bila sreča v njegovi domovini, Češki, mila in da bi se našlo tudi med slovenskim duhovništvom enakih možnakačev, kakor je g. Šedivy.

d Iz Luč pri Ljubnem v Sav. dolini. Obširno planinsko posestvo Sedelce ob koroški meji s 400 orali površine je zopet kupil znani veleposest. in lesni trgovec g. Ign. Zavolovšek iz Okonine.

b Bikorejska zadruga se je ustanovila po posredovanju štaj. dež. pot. učitelja za živinorejso g. M. Jelovškega v Studenicah za občine Studenice, Brezje, Hrastovec in Modrače. Za načelnika je izvoljen g. Franc Koropec; drugi člani predstojništva so gg.: S. Švagan, A. Kodrič, J. Čede, J. Turin in Jak. Kitek; namestniki gg. A. Vidmar, Jože Kodrič in Fr. Mihelič. Razsodniki so gg. A. Kitek, S. Kitek in Fr. Sobotič, namestnika gg. P. Fuchs in A. Lepej. Delež znaša 10 K, pristopnina 2 K in letnina za vsako kravo in plem. telico, katere se priglasi in vpiše za spuščanje, 1 krona. Dosedaj je pristopilo zadrugi 15 udov.

a Iz Ribnice: Kakor se čuje, bode naš občinski odbor prav v kratkem sklepal o oddaji občinskega lova. Za slovenski značaj našega Pohorja, zlasti pa narodne Ribnice, je gotovo velikega pomena, kako stališče zavzame občinski odbor v tem vprašanju. Doslej ga je imel nek Nemec iz Maribora, ki nam je vsled svojega mirnega značaja gotovo simpatičen. A različne okolščine zahtevajo, da ga dobi v bodoče damačin — Slovenec. Naj li pozabimo na lanske septemberske in za našo narodno Ribnico tako ponižujoče oktoberske dogodke, ko je hotelo vsled hujškarij nekaterih tukajšnjih od slovenskega denarja obogateli nemčarjev razburjeno delavstvo terorizirati celo Ribnico? Naš narodni ponos zahteva odločno narodno stališče tudi v tem vprašanju. Saj tudi vemo, da zahajajo gospodje lovci iz Maribora vedno le v ono hišo, iz katere so izvirale vse nesramne spletkarije. Lov naj bo za domačine, ako si pa tujci žele take zabave, naj si jo poiščejo drugod. Prepričani pa smo, da bo naš vrli občinski odbor zastopal izrecno narodno stališče.

v Zabavni večer za gojence s plesom priredi poveljstvo c. in kr. kadetnice v Mariboru v soboto dne 20. febr. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Prosi se za priprosto soirn-toaleto.

b V prvem zasedanju mariborskega porotnega sodišča je imenovan

za predsednika L. Perko, za njegove namestnike svetnik višjega deželnega sodišča g. Fr. Voušek, A. Morocutti in dr. J. Fraidl.

b V blaznico so poslali odvetnika dr. Neckermana v Weizu na Sr. Štajerskem, proti kateremu se je vršila sodna preiskava zaradi nekaterih nerednosti.

v Prva plzenska akcijska pivovarna je nemško podjetje. To na znane onim, kateri nas za to vprašajo.

d Umrl je v torek ob 7. uri zv. v radgonski bolnišnici po hudi in mučni bolezni gosp. Franc Vaupotič, poštni ekspedijent pri Sv. Jurju ob Šč. v 53. letu svoje starosti. N. v m. p.!

d Umrl je v Vuzenici preteklo soboto, kakor smo že javili, veleposest. J. Brudermann. Pokojni je bil sicer rodом Nemec, a mirnega značaja ter se sploh ni vtikal v politiko. Zato je bil tudi pri Slovencih priljubljen, kar se je pokazalo na dan pogreba, ko so ga spremili v obilnem številu k zadnjemu počitku. Pogreba se je udeležila tudi šol. mladina z učiteljstvom.

Kranjske novice.

d Uradni dom ljubljanske kreditne banke. V današnji seji občinskega sveta ljubljanskega pride na razpravo ponudba ljubljanske kreditne banke, da ji odstopi mestna občina nad 3000 km² sveta na Dunajski cesti nasproti hotela pri Slonu. Zidala se bo tam monumentalna stavba, katere stroški so proračunani na 1.500.000 kron. Načrt je izdelal češki arhitekt Krasny.

b Kranjski deželni odbor je na prošnjo ljubljanskih hišnih posestnikov glede plačevanja zaostalih deželnih doklad dovolil, da se dovolijo četrtletni plačilni roki.

b Slov. kršč. soc. zveza ima dne 7. marca občni zbor.

b Državna podpora. Za vodovode v Blečem vrhu (obč. Polica) in Doleh (obč. Grosuplje) je dovolila vlada 484, oz. 165 K podpore.

b Občinski svet ljubljanski ima izredno sejo v petek 19. t. m.

b V Ljubljano pride marca cirkus Zavatta.

b Poroči se restavrater g. Kenda v Ljubljani z gco. Petranovo z Bleda.

Koroške novice.

d Celovski občinski odbor je dovolil „Südmarki“ 100 kron.

d V Celovcu je umrla 15. t. m. gospa Katarina Kraetscher roj. Lukas, stara 34 let, 16. t. m. pa gospa Jos. Artnak, vdova šol. ravnateljca, dalje hišna posestnica Ana Wrann.

d Koroški deželni predsednik je potrdil izvolitev posl. Kirchmayerja in posestnika Moserja za člane okr. šolskega sveta v Št. Vidu.

d Obsojen je bil urednik celovškega „Mira“ na 100 K globe zaradi uredniške nepazljivosti, ker je napadel v lista nekoga nemškega nacionalca učitelja Hornbognerja v Velikovu, češ da zlorablja uradno oblast v pol. agitacijo, da agitira za bojot Slovencev in da hujska proti papežu.

Po svetu.

b Štrajk dimnikarskih pomočnikov na Dunaju je bil v torek zvečer končan.

b Veliki knez Vladimir je včeraj v Petrogradu umrl po dvehdnevni bolezni.

b Velika nesreča v rudniku. V premogovniku v Durhamu v Sev. Ameriki je nastala eksplozija; zasulo je okoli 160 delavcev. Dozdaj so jih rešili 37.

v 55.000 cepičev in 15000 korenjakov raznih čistih američanskih trt se proda letos iz mestne trsnice v Varaždinu. Obračati se je na dr. A. Jurinca v Varaždinu.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Dogodki v Srbiji.

v Zemun, 18. febr. (Brz. „Nar. Dn.“) Pred odhodom rusk. poslanika v Belgradu, Sergijeva, ga je obiskal vodja staroradikalcev Pasić in mu zagotovil, da bode on in njegova stanka zmiraj podpirala ruske težnje za ohranitev miru in se borila proti vsem bojažljivim tendencam. Slučajno je prišel tedaj k poslaniku tudi prestolonaslednik Jurij, in prišlo je vsled njegove vročernosti do neprijetne scene. Prestolonaslednik je rekel, kažoč na Pašića, da mu Rusija ne sme verjeti, ker on govori zmiraj drugače kakor dela: sedaj igra vlogo miroljubnega politika, kaj pa pravzaprav misli, ne ve nikdo.

v Frankobrod, 18. febr. (Brz. „Nar. Dn.“) „Frankf. Zeit.“ poroča iz Petrograda, da je dobila neka tvrdka v Antverpnu od srbske vlade naročilo za 24 mil. patron, ki se bodo spravila v Srbijo preko Odeze in Rumunije.

v Belgrad, 18. febr. (Pos. brz. „Nar. Dn.“) Sporazum med starimi in samostalnimi (mladimi) radikali, iz katerega se je rodil lansko poletje sedanji koalicijski kabinet, se močno maje. Mogoče se že v današnji seji skupštine rodi razdor, ki bo imel za neizogibno posledico demisijo kabineta. Zunanja vprašanja tukaj ne igrajo vloge, ker so glede teh vse stranke edine. Kriza je produkt notranjih strankarsko-političnih razmer in ne bo niti najmanj vplivala na smer zunanje politike.

Spor med Bolgarijo in Turčijo.

v Sofija, 18. febr. (Brz. „Nar. Dn.“) Tukaj vlada veliko razburjenje radi turškega zavlačevanja glede turško-bulgarskega spora. Splošno se misli, da bo ministerstvo Hilmi-paša zopet spravilo na površje regulacijo meje; zaradi tega zahtevajo takojšnjo mobilizacijo. Upajo splošno, da bo ministerski svet v Tirnovem napravil važne sklepe.

Različne vesti.

London, 18. febr. Iz Durhama poročajo, da so dosedaj od 153 v rudniku ponesrečenih rudarjev rešili 37. V rudniku jih je še 116. Ko so rešitelji prodrli blizu kraja nesreče, so videli ležati na ducate ljudi. Ko so pa prišli v rov sam, niso na svoje začudenje našli tam niti živih ni mrtvih rudarjev.

Dopisi.

v LXXVIII. glavna skupščina okrajnega zastoparjnjegrajskega se je vršila dne 30. m. m. pod vodstvom načelnika g. Fran Šarba.

Pri točki glede razširjenja okr. ceste I. vrste pred šolo v Gornjem gradu, poroča odbornik g. Anton Turnšek star., da je kn. šk. ordinarijat v Mariboru dovolil prodajo parcele št. 43/1, last cerkve sv. Florijana, okrajnemu odboru ter predlaga, naj glavna skupščina vzame to na vedenje ter da se sklene kupiti od cerkve sv. Florijana vso parcelo, ki meri 6a 83 m². Se soglasno sprejme.

V imenu pregledovalcev poroča g. Fr. Ks. Petek o pregledu okr. računov za leto 1906 in 1907, ki se odobrijo.

Glede delovanja in poslovanja v prihodnje je stavil g. Turnšek A. ml. dvanajst nasvetov.

Rešilo se je vprašanje glede pavšala okrajnega zdravnika za brezplačno lečenje ubogih v zdravstvenem distriktu Ljubno. Okrajni odbor je pavšaliral g. dr. Konečnika, okrožnega zdravnika v Gornjem gradu, za dobo, dokler ne pride distriktni zdravnik na Ljubno.

Proračun okrajnega zastopa in okrajnega ubožnega zaklada za l. 1909 znaša:

Dohodkov K 50—, stroškov K 2350—, torej primanjkljaja K 2300—, ki se pokrije iz okrajne blagajne.

Proračun okrajnega zastopa znaša: dohodov K 36.300,—, stroškov K 87.642'39, primanjkljaja torej kron 51.342'39. Proračun se sprejme razun točke: „Podpora zasebni ljudski šoli v Nazarih 200 K“, katera dosedanja podpora se je z večino glasov odbila.

Da se pokrije izkazani primanjkljaj, se soglasno sklene v letu 1909 pobirati 70% okrajno priklado od vseh v okraju predpisanih direktnih davkov in doklad, izvzemši osebno dohodnino.

Ker pa pobiranje 70% okrajne priklade ne bode pokrilo svote primanjkljaja, se ima primanjkljaj pri raznih tokhah glede cestne uprave prihraniti in pokriti.

O predlogu g. Petra Ručigaja, da se nastavi posebni cestni mojster in da se plače cestarjem zvišajo, se bode sklepalo pri prihodnji glavni skupščini.

Za dovoljenje pobiranja zvišanih občinskih doklad za l. 1809 so prosile občine: Luče 60% — Okolica Mozirje 90% — Bočna 140% in 20% na užitnino — Trg Mozirje 90% — Solčava 50% — Nova Štifta 70% — Ljubno 70% — Kokarje 90% in dovoljenje za pokritje primanjkljaja najeti posojilo K 19758'42.

Soglasno se dovoli občinam: Luče, Okolica Mozirje, Bočna, Trg Gornjigrad, Trg Mozirje, Nova Štifta, Ljubno in Kokarje po 60%, Solčavi pa 50%. Razun tega se dovoli soglasno Bočni in Gornjemgradu 20% užitnine in najetje posojila Kokarjem.

Prošnje istih občin, ki so prosile za višje odstotke kot 60 oziroma pri užitnini višje kot 20, se deželnemu odboru vpošljejo s priporočilom v dovolitev.

Uredi se zadeva za podelitev prispevka iz okrajne blagajne k ljubenskem vodovodu.

Društvo za varstvo otrok v okraju Gornji grad se da podpora 50 K.

Okrajni zastopnik g. A. Drukar predlaga, naj se okrajna cesta l. razreda pred šolo v Gornjem gradu razširi takoj spomladi, uže sklenjene pogodbe s strankami se naj odobre in se delo izvrši po predlogu g. Antona Turšek ml. v lastni režiji.

Sklene se napraviti na cesti proti Solčavi nekaj varnostnih naprav in popraviti mejno tablo v Soteski.

Na predlog g. Turnšek Antona ml. se soglasno sklene kolkovati vse spise s kolkom družbe sv. Cirila in Metoda.

Istotako se soglasno sprejme istega okrajnega zastopnika predlog, vposlati naučnemu ministerstvu sledeči brzojav:

Zastopniki okraja Gornji grad najodločneje ugovarjajo nameravanem izvajajočem imenovanju šol. nadzornika nemškim šolam slovenske Štaterske. Javni činitelji zabranite narodnostne prepire, vsi Vi na branik za sveta načela močne Avstrije!

Zahtevamo tudi rešitev slovenskega vsučilišča.

Nadalje se soglasno sprejme g. Drukarjev predlog, prositi c. kr. namestnijo, naj se tehnični oddelek za naš okraj iz Slov. Gradca zopet premesti v Celje.

Isti okrajni zastopnik predlaga sledeči sklep:

C. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu se naprosi, da uredi poštno zvezo med žel. postajo Rečiška vas in trgov Mozirje tako, da bode zadnji poštni voz iz postaje Rečiška vas proti Mozirju odhajal šele po odhodu večerni vlakovi, ki prihajajo ob 7. uri iz Celja in pol 8 uri iz Velenja na imenovano našo postajo. Se sprejme soglasno kot sklep.

G. Peter Ručigaj predlaga:

Slovenskim poslancem v državnem zboru na Dunaju se naznani, naj postavno predlogo o starostnem zavarovanju, ki nalaga kmetskemu prebivalstvu velika bremena, dobro premotre, predno bi za njo glasovali. Sprejeto.

Izvolijo se računski pregledovalci za pregled računov za l. 1908 in sicer gospodje: Dekort Jože, župnik na Ljubnem, Petek Fr. Ks., trgovec istotam, Ručigaj Peter, trgovec v Bočni in Zidarn Martin, veleposestnik v Šmartnem.

Sprejme se tudi g. Turnšekov predlog: naj se nujno napravi prošnja na c. kr. namestnijo in štatersko kmetijsko družbo za podelitev sena in slame živinorejcem v tem okraju.

Slovanski zapiski.

b 10.000 kron podpore iz deželnih sredstev je dovolila hrvatska vlada hrvatskemu narodnemu gledališču v Oseku.

b Pred sodbo naroda kličejo češki soc. demokratje češke narodne socijalce, ki da so krivi zaključenja državnega zbora. In češki narodni socijalci prirejajo shod za shodom, a sodba naroda je zanje povsod čim najugodnejša. Zato piše njih glasilo: „Soglašamo s tem, da poslanci obeh strank (narodno-socijalne in soc. demokratične) odlože istočasno mandate — in potem se naj izvrši sodba naroda po volilnih listkih.“

Tržne cene.

17. februarja.

Dunajska borza za kmetijske pridelke: Promet se ni dvignil. — Pšenica se zopet dvignila za 15 vin.

Kava: Santos Good Average za marc 34'25, za maj 34'25, za september 32'25, za december 31'75 Tendencia stalna.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 30'25, moka za prihodnji mesec 30'30, moka za marc — junij 30'65, moka za maj — avgust 31'—, pšenica za tekoči mesec 22'85, pšenica za prihodnji mesec 23'20, pšenica za marc — junij 23'60, pšenica za maj — avgust 23'90, rž za tekoči mesec 16'60, rž za prihodnji mesec 16'60, rž za marc — junij 16'75 rž za maj — avgust 16'70.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 22'70, za oktober — december K 21'80. Tendencia stalna.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 28³/₄ do 29⁵/₈, za v dobavi K 29¹/₂ do 30¹/₂. Tendencia slaba.

Budimpešta, 15. febr. Pšenica za april 13'15, pšenica za maj 13'—, pšenica za oktober K 11'26, rž za april K 10'43, rž za oktober K 9'45, oves za april K 8'80, oves za oktober

K —, koruza za maj K 7'43, ogrščica za avgust K 14'15. — Promet 25.000 met. st.

Pariz, 15. febr. Spirit: za tekoči mesec K 39'—, za bodoči mesec 39'50, za maj-avgust 40'75, za september-december 38'25. Tendencia: mirna.

Budimpešta, 15. febr. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 139 do 140 vin., mlade, srednje 139 do 140 vin., mlade, lahke 139 do 140 vin.; zaloga 19.488 kom.

Cena jajc na dunajskem trgu dne 17. febr. 1909.

Jajca v zabojih	à 25	k po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih à 25 ¹ / ₂	" "	2'—
II-da " "	à 26	" "
Niž. in gor.-avstrij. à 30	" "	2'—
I-ma štaterska jajca à 25	" "	2'—
II-da " "	à 26	" "
I-ma moravska „	à 25	" "
II-da " "	à 26	" "
Sleska jajca	à 28	" "
Hrvaška jajca	à 27	" "
Slovenska jajca	à 26	" "

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 115
I-ma banatska jajca	à " 113
Zgornjeogrška jajca	à " 110
I-ma sedmograška sortirana	à " 112
I-ma nesortirana	à " 112
Bosanska jajca	à " —
I-ma bolgarska jajca	à " —
II-da " "	à " —
I-ma srbska " "	à " —
I-ma gališka jajca sortirana	à " 100
I-ma nesortirana	à " —
I-ma ruska " "	à " 106
I-da " "	à " —
I-ma srednja jajca	à " 100
I-ma mala " "	à " 90

Vreme: mrzlo. Tendencia: trdna.

Društvene vesti.

v Šaleška čitalnica v Šoštanju priredi pustno veselico dne 21. svečana 1909 v dvorani hotela „Avstrija“ v Šoštanju ob pol 8 uri zvečer.

v Ljudska knjižnica v Šoštanju ima svoj občni zbor dne 22. tm. ob 7. uri zvečer v gostilni gospoda M. Čerovška v Šoštanju z običajnim dnevnim redom.

v Bralno in pevsko društvo „Maribor“ priredi zabavni večer v nedeljo, dne 21. svečana 1909 v mali dvorani „Narodnega doma“ ob 8. uri zvečer.

Rnžiževnost.

v Naše občine in pravice slovenskega jezika. O pravicah slovenskega jezika razpravlja kaj dobro list „Občinska Uprava“ v Ljubljani. Župani, ki so potrebni sveta, ga najdejo v tem listu v vseh mogočih zadevah. Naj se torej naši občinski uradi nanj naroče, to bode na korist pravicam slovenskega jezika. Občinska Uprava stane vso leto 6 kron.

Listnica uredništva.

Velenjski obrtnik: Ali se Vam ne zdi, da zasedaj pustimo to reč pri miru? Saj so sadosti skupili in lepo ponižno šli v Kanoso. Glede obrtnega glasila pa bomo govorili o drugi priliki.

Umetni gnoj

prodaja in razpošilja po tovarniških cenah trgovina F. Confidenti, Zavodna pri Celju. Naročila se izvršujejo točno in solidno. 117 4 2

Apno

v vsaki množini prodaja kemična tovarna v Gaberju pri Celju. 118 4-2

SUKNA

in modno blago
za obleke ::
priporoča firma

Rarel Rocian

tvornica za sukno
v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko. 112 50-3

Na večjo kmetijo se sprejme

gospodinja

samska ali vdova brez otrok, stara najmanj 35 let. — Plača po sposobnostih in dogovoru. — Nastop takoj. Ponudbe na upravnishstvo „Narodnega Dnevnika“.

108 5-4

Zvezna trgovina

Rolouška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TROGOVINA s papirjem, pisalnimi in risalnimi orodjem priporoča: kančeljski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Cek. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potrebna vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni kl to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu koristil usil nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudil v vsakem oziru izvršiti naročilo akrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zvezna tiskarna v Celju. Založena z modernimi črkami in okrasli, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigoveznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okrasli se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišne izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natli na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Akti fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.